

עליית הסוציאליזם בעקבות המהפכה התעשייתית

כפי שלמדתם, בעקבות המהפכה התעשייתית נוצרו שני מעמדות שהפערים ביניהם הלכו וגדלו. בעקבות זאת, קמו הוגי דעות ששאפו ליצור שינוי ולהביא לבניית חברה שוויונית יותר וצודקת יותר לדעתם. הם נקראו "סוציאליסטים". כיצד הם עשו זאת? להלן נלמד על שלוש שיטות שונות בתוך האידיאולוגיה הסוציאליסטית.

השלימו לפי עמודים 39 - 41 בספר:

הסוציאליזם הדמוקרטי - חוקתי

לפי שיטה זו, אין לחולל מהפכה והמדינה לא צריכה לשלוט על כל אמצעי הייצור. זאת משום שהם לא האמינו שיתכן _____ בין _____ ל _____ ולכן פעלו ל _____ הפערים הכלכליים והחברתיים בין המעמדות השונים על ידי חקיקת חוקים סוציאליים כגון:

_____ *

_____ *

מעסיק שיעבור על חוקים אלו - יענש בידי המדינה.

הם גם קבעו שיש לגבות _____ מהאזרחים, כאשר כספים אלו יופנו ל _____, _____, _____.

משימה:

* כתבו איזה חוק סוציאלי הייתם מעוניינים לחוקק: _____

הסוציאליזם המהפכני (קומוניזם)

שמותיהם של הוגי הדעות של שיטה זו: _____

הם טענו שיש לחולל _____ שבסופה ישלטו _____ (כלומר הפועלים). שאיפתם היא ליצור עולם חדש בה החברה תהיה _____ ושיתופית. בחברה שכזו, כל אחד יתרום בהתאם ל _____ ויקבל את כל _____ כל אמצעי הייצור (מפעלים, חנויות, אדמות) יהיו בידי המדינה ולא בידי אנשים פרטיים כך שכולם יקבלו את אותה המשכורת ואת אותם התנאים.

הם האמינו כי כך לא תיווצר תחרות, לא יהיו _____ ולא

יהיה _____ . סיסמתם היתה: " _____ "

מה שמאחד את הפועלים בעולם הוא המעמד המשותף שלהם ודבר זה חשוב יותר וחזק יותר מ _____ ומ _____ . משימות:

* בררו ורשמו באלו מדינות (בעבר וכיום) התקיימה שיטה זו. _____

* האם הייתם מעוניינים לחיות במדינה בה מתקיימת שיטה זו? הסבירו מדוע. _____

הסוציאליזם האוטופי

שמותיהם של הוגי הדעות של שיטה זו: _____

הם האמינו שניתן לחולל שינוי בדרך של _____ ולא בכוח.

רוברט אוון ניהל _____ לטקסטיל בסקוטלנד. הוא ראה את טובת ה _____ לנגד עיניו והאמין בטוב שבאדם.

פעולותיו למען עובדיו:

* השקיע מהונו וממרצו בשיפור _____ של עובדיו בבית ובמפעל.

* הקים _____ למען הילדים ופעל למען חינוך חינם למענם.

* פעל להגבלת יום העבודה ל _____

* הקים כפר _____ (קומונה).

רוברט אוון האמין שכל בעלי ההון יפעלו כמוהו, אך הדבר לא קרה. התוכלו לשער מדוע? _____

שיטה זו מכונה בשם "סוציאליזם אוטופי" - הסבירו מדוע. _____